

ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Λυσίας, Ὑπὲρ Μαντιθέου §§4-6

Ἡμᾶς γὰρ ὁ πατήρ πρὸ τῆς ἐν Ἑλλησπόντῳ συμφορᾶς ὡς Σάτυρον τὸν ἐν τῷ Πόντῳ διαιτησομένους ἐξέπεμψε, καὶ οὔτε τῶν τειχῶν καθαιρουμένων <ἐπεδημοῦμεν> οὔτε μεθισταμένης τῆς πολιτείας, ἀλλ' ἤλθομεν πρὶν τοὺς ἀπὸ Φυλῆς εἰς τὸν Πειραιᾶ κατελθεῖν πρότερον πένθ' ἡμέραις. Καίτοι οὔτε ἡμᾶς εἰκὸς ἦν εἰς τοιοῦτον καιρὸν ἀφιγμένους ἐπιθυμεῖν μετέχειν τῶν ἀλλοτρίων κινδύνων, οὔτ' ἐκεῖνοι φαίνονται τοιαύτην γνώμην ἔχοντες ὥστε καὶ τοῖς ἀποδημοῦσι καὶ τοῖς μηδὲν ἐξαμαρτάνουσι μεταδιδόναι τῆς πολιτείας, ἀλλὰ μᾶλλον ἡτίμαζον καὶ τοὺς συγκαταλύσαντας τὸν δῆμον. Ἐπειτα δὲ ἐκ μὲν τοῦ σανιδίου τοὺς ἱππεύσαντας σκοπεῖν εὐηθές ἐστίν· ἐν τούτῳ γὰρ πολλοὶ μὲν τῶν ὁμολογούντων ἱππεύειν οὐκ ἔνεισιν, ἔνιοι δὲ τῶν ἀποδημούντων ἐγγεγραμμένοι εἰσίν. Ἐκεῖνος δ' ἐστὶν ἔλεγχος μέγιστος· ἐπειδὴ γὰρ κατήλθετε, ἐψηφίσασθε τοὺς φυλάρχους ἀπενεγκεῖν τοὺς ἱππεύσαντας, ἵνα τὰς καταστάσεις ἀναπράξητε παρ' αὐτῶν.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A1. Γιατί ο Μαντίθεος αναφέρεται με έμφαση στην απουσία του από την Αθήνα κατά το χρονικό διάστημα της κυριαρχίας των Τριάκοντα;

Μονάδες 10

ΠΑΡΑΛΛΗΛΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Ξενοφῶντος Ἑλληνικά Βιβλ. 2, κεφ. 4 §§13-14

Πρὶν ἀπὸ τῆς μάχης ποὺ οδήγησε στὴν ἥττα τῶν Τριάκοντα καὶ τῶν συμμάχων τοὺς καὶ στὴ σταδιακὴ ἀποκατάσταση τῆς δημοκρατίας στὴν Αθήνα, ὁ Ξενοφώντας παραθέτει τὸν λόγο τοῦ Θρασύβουλου, τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν δημοκρατικῶν.

«Θυμηθῆτε, πολῖτες —κι ὅσοι δὲν το ξέρετε, μάθετέ το— ὅτι στο δεξιό ἐκείνων ποὺ πλησιάζουν βρίσκονται αὐτοὶ ποὺ ἐδῶ καὶ τέσσερις μέρες νικήσατε καὶ πήρατε στο κυνήγι. Στὸ ἄκρο ἀριστερό τοὺς πάλι εἶναι οἱ ἴδιοι οἱ Τριάντα —αὐτοὶ ποὺ δίχως σε τίποτα νάχουμε φταίξει μας ἐξόριζαν ἀπὸ τὴν πόλη, μας ἐδίωχναν ἀπὸ τὰ σπίτια μας κ' ἐκάναν προγραφές τῶν ἀγαπημένων μας. Νὰ ὅμως ποὺ τώρα τοὺς ἐλάχε κάτι ποὺ αὐτοὶ ποτέ δὲν περίμεναν, ἐνῶ ἐμεῖς πάντα το εὐχόμεσταν— τοὺς ἀντικρύζουμε με τὰ ὅπλα στὰ χέρια! Κάποτε μας ἐπίαναν τὴν ὥρα ποὺ τρώγαμε, τὴν ὥρα ποὺ κοιμόμασταν, τὴν ὥρα ποὺ ἤμασταν στὴν Αγορά· ἄλλοι ἐξοριστήκαμε ὅχι μόνον ἀναίτια, ἀλλὰ δίχως νὰ βρισκόμαστε καν στὴν πόλη. Γι' αὐτό κ' οἱ θεοὶ παίρνουν τώρα φανερά τὸ μέρος μας: μέσα στὴν καλοκαιρία προκαλοῦνε θύελλα τὴν ὥρα

που μας συμφέρει· όταν κάνουμε επιχείρηση, λίγοι εμείς εναντίον πολλών εχθρών, θριαμβεύουμε χάρη στην εύνοιά τους·»

Μτφρ. Ρ. Ρούφος

B4. Να αντιστοιχίσετε καθεμία αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Α με την **ετυμολογικά συγγενή** νεοελληνική λέξη της στήλης Β. Δύο λέξεις στη στήλη Β περισσεύουν.

A	B
1. πατήρ	α. καθημερινός
2. ἐξέπεμψε	β. ένεση
3. μεθισταμένης	γ. παραπομπή
4. ήμέραις	δ. μεθυστικός
5. ἔνεισιν	ε. κατάσταση
	ζ. επουσιώδης
	η. φιλοπατρία

Μονάδες 10

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Πλάτων, *Απολογία Σωκράτους* 32c-e

(έκδ. του Burnet, J Οξφόρδη: Clarendon Press, 1900, ανατ. 1967)

Στην απολογία του, ο Σωκράτης, έχοντας επίγνωση του πολιτικού χαρακτήρα των κατηγοριών, εξηγεί πως δεν ασχολήθηκε με την πολιτική, διαχωρίζει τη θέση του από τις θέσεις και τις πολιτικές ενέργειες νεαρών του ακροατηρίου του, όπως του Κριτία και του Αλκιβιάδη, ενώ παράλληλα αποδεικνύει ότι ποτέ δε συμφώνησε σε οτιδήποτε που να μην είναι δίκαιο, ούτε με κανένα άλλον ούτε με αυτούς που οι συκοφάντες ονομάζουν μαθητές του.

Ἐπειδὴ δὲ ὀλιγαρχία ἐγένετο, οἱ τριάκοντα αὖ μεταπεμφάμενοί με πέμπτον αὐτὸν εἰς τὴν θόλον προσέταξαν ἀγαγεῖν ἐκ Σαλαμῖνος Λέοντα τὸν Σαλαμῖνιον ἵνα ἀποθάνοι, οἷα δὴ καὶ ἄλλοις ἐκεῖνοι πολλοῖς πολλὰ προσέταπτον, βουλόμενοι ὥς πλείστους ἀναπλῆσαι αἰτιῶν. Τότε μέντοι ἐγὼ οὐ λόγω ἀλλ' ἔργῳ αὖ ἐνεδειξάμην ὅτι ἐμοὶ θανάτου μὲν μέλει, εἰ μὴ ἀγροικότερον ἦν εἰπεῖν, οὐδ' ὅτιοῦν, τοῦ δὲ μηδὲν ἄδικον μηδ' ἀνόσιον ἐργάζεσθαι, τούτου δὲ τὸ πᾶν μέλει. Ἐμὲ γὰρ ἐκείνη ἡ ἀρχὴ οὐκ ἐξέπληξεν, οὕτως ἰσχυρὰ οὕσα, ὥστε ἄδικόν τι ἐργάσασθαι, ἀλλ' ἐπειδὴ ἐκ τῆς θόλου ἐξήλθομεν, οἱ μὲν τέτταρες ὥχοντο εἰς Σαλαμῖνα καὶ ἤγαγον Λέοντα, ἐγὼ

δὲ ὠχόμην ἀπιὼν οἴκαδε. Καὶ ἴσως ἂν διὰ ταῦτα ἀπέθανον, εἰ μὴ ἡ ἀρχὴ διὰ ταχέων κατελύθη.
Καὶ τούτων ὑμῖν ἔσονται πολλοὶ μάρτυρες.

ἀναπλῆσαι αἰτιῶν: να εμπλέξουν στα εγκλήματά τους.

εἰ μὴ ἀγροικότερον ἦν εἰπεῖν, οὐδ' ὅτιοῦν: για να το πω ωμά, ούτε τόσο δα.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Γ1. Να μεταφράσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «**Τότε μέντοι ἐγὼ οὐ λόγῳ ... οἴκαδε**».

Μονάδες 20

Γ4.

α. Να προσδιορίσετε την κύρια συντακτική λειτουργία των υπογραμμισμένων λέξεων του κειμένου:

ἀγαγεῖν: εἶναι ..... στο .....

τὸν Σαλαμίνιον: εἶναι ..... στο .....

λόγῳ: εἶναι ..... στο .....

τούτου: εἶναι ..... στο .....

ἐκ τῆς θόλου: εἶναι ..... στο .....

εἰς Σαλαμῖνα: εἶναι ..... στο .....

(μονάδες 6)

β. «**ὅτι ἐμοὶ θανάτου μὲν μέλει ... οὐδ' ὅτιοῦν**»: Να αναγνωρίσετε το εἶδος της παραπάνω πρότασης (μονάδες 2) και να προσδιορίσετε τη συντακτική λειτουργία της (μονάδες 2).

Μονάδες 10